

FKG byggde broar mellan samhälle och församlingsliv

Frikyrklig kristenhet saknar en självständig mötesplats för både kritisk reflektion, fördjupning, gemenskap och ansvarstagande. Det behövs något som fyller tomrummet efter FKG.

I ÅR är det 100 år sedan FKG, Fria kristliga, så småningom Frikyrkliga, Gymnasiströrelsen bildades. Den hade sin storhetstid från 1930- till 1960-tal. Med de stora grundskole- och gymnasireformerna på 60-talet, var efter i praktiken alla ungdomar skulle gå i skolan till tonårens slut, försvann grunden för att driva särskild verksamhet bland skolungdomar, både kristlig och världslig. Mot slutet 1970-talet klingade FKG av. Det är nästan så att hundraårsminnet av grundandet sammanfaller med 50-årsminnet av slutet, vilket förklarar att de som 19 november samlas i Immanuelskyrkan i Stockholm för att fira jubileet mest är generationen 60+.

Syftet med FKG och dess fortsättning i studentrörelsen FKS var att göra Kristus känd och angelägen för studerande ungdom. Förvisso var detta ett missionerande uppdrag. Men för grundarna, det tidiga 1900-talets ledare med Missionsförbundets Axel Andersson i spetsen i de samfund som i dag gått samman i Eumeniakyrkan, var säkert en avgörande drivkraft att skapa

ANALYS & APPELL

Kenneth Kimming

Generalsekreterare i FKG 1974-1977

Anders Mellbourn

Chefredaktör för FKG:s dåvarande tidning Gymnasistbladet 1967-1968

FKG:s tid är över, men artikelförfattarna efterlyser ett nytt sammanhang för Eumeniakyrkans gymnasister och studenter att kunna finna en fördjupande och reflekterande tro.

FOTO: ERIK G SVENSSON / TT

sammanhang för de väckelsefolkets barn och barnbarn som uppmuntrats och valt att studera på läroverk och så småningom universitet. De skulle få ett rum med möjlighet att bli kvar och utvecklas i tron i stället för att gå förlorade vid inträdet i utbildningens och kulturens ofta religionskritiska värld.

FKG blev en plats där de första tvivlen när barnatron eller omvändelsetrosvissheten börjat klinga av togs på allvar och fick diskuteras (i alla fall nästan) förutsättningslöst. Där skulle vägen öppnas mot en fördjupad och reflekterande tro med breda perspektiv mot andra kristna traditioner, vetenskap, kultur och politik. Klyftan mellan församling och värld, som i perioder blivit förödande djup i frikyrkorörelsen, skulle här överbyggas.

FKG, LIKSOM studentrörelsen FKS, blev för samfundet ett slags skyddsnetz och frizon där skolungdomen kunde räddas kvar i tro och församling till priset av att de tilläts bestämma själva, reflektera kritiskt och ta ut svängarna i nöjeslivet.

Det finns säkert exempel på att friheten i FKG och FKS ibland gick för långt och innefattade både lättköpt förakt för fromhetstraditioner och omogen bildningssnobbism. Förvisso blev för många dansen efter traditionell läggdags angelägnare än de föregående kvällsandakterna. FKG

blev också för en del slussen ut ur frikyrkovärlden, i bästa fall in i Svenska kyrkan, oftare bort från tro och församlingsliv över huvudet taget. Men anmärkningsvärt många blev kvar och tog så småningom stort ansvar i styrelser och kommittéer i samfund och församlingar och i politik och samhälle därtill.

I FKG fick vi utmanas av den kritiska filosofiska diskussionen om tro och vetande, upptäcka och inspireras av Bonhoeffers tankar om kristen tros möjligheter i en sekulariserad tid, förstå det kristna bidraget till kampen mot rassegregeringen i USA:s sydstater och Sydafrika, protestera mot Vietnamkriget, Sovjets krossande av Pragvåren och militärdiktaturen i Chile. FKG satte även igång egna internationella biståndsprojekt som "Att bygga ett land – exemplet Guinea-Bissau".

VI ÄR många som kan säga att utan FKG och FKS, sedermera Kristna studentrörelsen Kriss, hade vi aldrig blivit kvar i vare sig tron eller församlingen.

Att FKG och FKS varit oundgängliga för frikyrkornas rekrytering av lekmannaedare med högre utbildning, innebär också att samfund och församlingar påverkades i teologi och praktisk verksamhet och fick bättre förutsättningar att stå emot sug mot sektarism och inskränkthet. Att frikyrkorna förblivit, eller i alla fall behållit ambitionen, att vara en demokratisk folkrörelse har faktiskt också varit avhängigt att det funnits lekmannaedare som fått och velat ta ansvar. De har till och med haft kunskaper och engagemang i teologiska frågor och kunnat och vågat jämbördigt samtala om trons innebörd och samhällsliga konsekvenser med pastorer och andliga auktoriteter.

Särskilt det ekumeniska engagemanget har inspirerats och drivits på av FKG-erfarenheten. Förhoppningen att kunna skapa en gemensam kyrka för åtminstone baptister, metodister och missionsförbundare fanns tidigt hos FKG- och FKS-arna. Att det som blev Eumeniakyrkan lät vänta på sig så länge som till 2011 och då för många mest framstod som en rationaliseringsfusion för samfund på nedgång blev en besvikelse.

När samhällsutvecklingen inte längre ger plats för särskilda verksamheter för skolungdom,

har kyrkornas ungdomsförbund automatiskt blivit gymnasiströrelser. Frågan är om de då också förmått fylla det rum för kritisk reflektion och rekrytering till fortsatt engagemang som FKG i sina bästa stunder utgjorde. Om Eumeniakyrkan ska kunna förbli både kyrka och förening, som

» Om Eumeniakyrkan ska kunna förbli både kyrka och förening /.../ måste något som liknar FKG-erfarenheten finnas där.

Sändaren diskuterar i sin ledare i nr 42 (19 oktober), måste något som liknar FKG-erfarenheten finnas där.

I dag har pastorer, diakoner och fritidsledare i kyrkor och församlingar bättre utbildning än tidigare. Den teologiska nivån på gudstjänsternas förkunnelse har rimligen blivit högre. Gemenskapen i kyrkorna är öppnare än förr och friheten att tänka kritiskt större.

MEN ORON för att Guds barn ska bli barnbarn som förlorar tron präglar ledningarna för samfund och ungdomsförbund lika mycket som för 100 år sedan. Botemedlen verkar i dag alltför ofta vara att söka sig tillbaka till ett enklare och traditionellare budskap som ska möta den "inre sekularisering" som det talas om. I jämförelse framstår ledarna för 100 år sedan som djärvare och mer trovissa i sin beredskap att ge plats för kritisk reflektion och ifrågasättande.

Att folkrörelseformerna i dag fått allt svårare att hävda sig att tro ofta blivit ett privat projekt och att samhällsengagemanget har svårt att finna stabila organiserade former beror naturligtvis inte på att FKG försvunnit.

FKG kan inte och ska inte återskapas. 100-årsfirandet får gärna mest bjuda återseendets glädje och väcka goda minnen. Men också i god tradition ge plats för kritisk reflektion över vår samtid.

Sältan och glädjen från FKG saknas dagens kyrka och samhälle. Gud gör oss djärva att söka och hitta vad som skulle kunna finnas i stället.

Beställ din egen prenumeration!

www.sandaren.se